

Türkiye'den Amerika'ya uydu kontrollü taşıma

Homeland Security, 11 Eylül sonrası Amerika'daki pek çok kurumun işleyişinde değişikliğe neden oldu. Amerikan Hükümeti, ülkenin güvenliğini artırmak için kesenin ağzını açtı ve milyarlarca doları gözden çıkardı. Olası tüm alternatifleri göz önüne alıp önlem almaya yöneldi.

Homeland Security kapsamında Amerikan limanlarına taşınan mallar da takipte. Konteyner'lara yerleştirilen elektronik aygıtlar (seals) sayesinde konteynerların yükleme sonrası terörist bir saldırı amaçlı açılıp açılmadığı uydu vasıtasıyla kontrol ediliyor. Konteynerlar herhangi bir dış müdahaleye uğrarsa elektronik cihazlar verdiği sinyal ile uyarıda bulunuyor.

Amerika'ya dünyanın dört bir değişik ülkesinden gelen ithal malların taşındığı konteyner'lar da Homeland Security kapsamında mercek altına alındı. ABD'ye ihrac edilen malların yaklaşık yüzde 95'i deniz yoluyla ülkedeki toplam 361 limana indiriliyor.

California'da kurulu Savi Technologies of Sunnyvale tarafından geliştirilen elektronik alıcı sayesinde yükleme yapılan ülkede malı takibe başlayacak olan Amerikan Hükümeti, yol süresince ve Amerika içi dağıtımda uydu kanalıyla kontrol yapabilecek.

Konteynerlara yerleştirilecek elektronik aygıtlar sayesinde konteynerların yükleme sonrası her hangi bir şekilde açılıp açılmadığı uydu vasıtasıyla kontrol edilebilecek. Konteynerlar herhangi bir dış müdahaleye uğrarsa elektronik cihazlar verdiği radyo sinyali ile uyarıda bulunacak.

"Smart and Secure Tradelanes" ismi verilen proje kapsamında yer alma ihtimali yüksek ülkelerden biri de Türkiye.

New York ve New Jersey Liman İşletmeleri denetiminde iki eyaletteki limanlar için 11 şirketin ortaklaşa hazırladığı proje de MTS Logistics ve Eczacıbaşı Grubu'na bağlı Vitra USA gibi iki Türk firmanın da imzası bulunuyor. MTS'nin projedeki fonksiyonu taşımacılık kısmını oluşturuyor.

MTS Logistics'in projeye tanışması ise teknoloji şirketi Savi Technologies sayesinde olmuş. Savi'den teknolojik alım yapmak isteyen MTS, şirketin davetiyle 11 şirketin ortaklaşa sunduğu projenin parçası olmuş.

Sistemin en önemli avantajı ise ithalat yapan firmalara gümrük işlemlerinde zamandan ve paradan tasarruf yapma imkanı sağlayacak olması. Ayrıca Amerikan Gümrük İdaresi'nin de yükü hafifleyecek. Altı aylık deneme süresinden sonra yaygınlaştırılacak projenin toplam maliyeti ise yaklaşık 2 milyon dolar.

TÜRKİYE İÇİN İHRACAT FIRSATI

Projede yer alan MTS Logistics, 2000 yılından beri Amerika'da faaliyet gösteriyor. Türkiye'de beş ofis ve 100'e yakın çalışana sahip. New York'taki ofisi 10 kişilik genç bir ekip görev alıyor. Çalışanların hepsi de Türkler'den oluşuyor.

Türkiye'de de şirket 12 yıldır faaliyette. MTS, Amerika'ya Türkiye'nin yanı sıra Yunanistan, Pakistan, Mısır ve tüm Avrupa ülkelerinden mal taşıyor. Türkiye'den taşıdığı malların büyük bir kısmını ise tekstil, mobilya, seramik, temizlik ve sağlık malzemeleri oluşturuyor.

Şirketin yönetim kurulu başkanı ve kurucusu 38 yaşındaki Sedat Saka, yeni proje konusunda oldukça heyecanlı. Proje başarı ile uygulanırsa Target gibi büyük dışalım yapan firmaların Türkiye'yi de ithalat yaptıkları ülkeler listesine

Yaş ortalaması hayli genç bir ekip ile çalışan Saka, mesai arkadaşlarıyla birarada.

ekleyeceklerini söylüyor. "Büyük firmalar baş ağrısı yaşamadan ithalat yapmak ister çünkü gümrükteki bekleme hem zaman hem de para kaybıdır. Eğer proje sayesinde Türkiye'den gelen malların güvenli şekilde taşındığını görürlerse, bu Türkiye için ihracatı artırmada yardımcı bir faktör olabilir."

MTS sadece konteyner'ların taşınması sırasında değil Türkiye'de üretimin yapıldığı fabrikanın ve yüklemenin yapıldığı limanların güvenliğiyle ilgili de önlemlerin artırılmasında rol oynayacak. Mesela ihracat yapılan fabrikadan mal yükleme esnasında taşınan malların içerisine patlayıcı madde sokulabilir mi? Konteynerlar limana taşınırken her hangi bir riskle karşı karşıya kalabilir mi? Gibi noktalar MTS'nin Türkiye'de anlaşacağı şirketler vasıtasıyla gözden geçirilecek.

Saka, "Türkiye'de yapılan çalışmalar neticesinde New York ve New Jersey Liman İşletmesi 'güvenlik sağlanmıştır' kararını verirse Türkiye'den Amerika'ya mal getiren diğer şirketlerde bu sistemi kullanacak" diyor.

Sistem hali hazırda Hong Kong, Singapur, Seattle, Tacoma, Los Angeles, Long Beach, New York, New Jersey, Rotterdam (Hollanda), Antwerp (Belçika), Felixstowe (İngiltere) Limanları'nda kullanılıyor.■

TAŞIMACILIKTA AMERİKA PAZARI

Sedat Saka, "mektepli" bir taşımacı. İstanbul Teknik Üniversitesi Denizcilik Yüksek Okulu mezunu. Yüksek lisansını da yine taşımacılık üzerine yapmış. Japonya'da düzenli taşımacılık konusunda eğitim almış. Saka'nın verdiği bilgiye göre Amerika'da taşımacılık üzerine faaliyet gösteren Türk şirketleri yaklaşık 1.8 milyar dolarlık bir pazarı paylaşıyor. Taşımacılık alanında faaliyet gösteren firmaların arasında ise MTS Logistics'in dışında Turkon, Tulair, Ata Freight, Mega Shipping, Marathon Line, Alto Air ve Nex Worldwide bulunuyor. Türkiye'den Amerika'ya taşınan mal oranında ise her yıl ortalama yüzde 10'luk bir artış yaşanıyor.

MTS Logistics, Inc'in kurucusu Sedat Saka.